

Yläkouluselvitysryhmän kokous valtuustosalissa 14.9.2018 klo 12.00

Läsnäolijat: Kaija Tarvainen - hallintojohtaja/sivistysjohtaja
Kimmo Honkanen - rehtori
Touko Raatikainen - sivistyslautakunnan puheenjohtaja
Pekka Koponen - opettajien edustaja
Tanja Karhatsu - vanhempien edustaja
Meija Lipponen - oppilaiden edustaja
Eevert Kuosmanen - oppilaiden edustaja
Jani Nuutinen - järjestelmäasiantuntija

Kokouksen aluksi sovittiin, että Kaija Tarvainen toimi kokoukseen puheenjohtajana ja Touko Raatikainen sihteerinä.

Karhatsu totesi, että on saanut paljon huolestuneita yhteydenottoja vanhemmilta ja toivoi, että energiaa käytettäisiin ensisijaisesti etsimään vaihtoehtoa yläkoulun säilyttämiseksi omassa kunnossa. Muu ryhmä jakoi tämän ajatuksen ja totesi, että sitä on myös viestinnän näkökulmasta tärkeää korostaa, vaikka myös muut vaihtoehdot joudutaan huomioimaan selvitystyössä.

Sivistysjohtaja Kaija Tarvainen esitteli työryhmälle yläkouluselvityksen tähän mennessä kootut tiedot ja totesi, että kunnanvaltuusto pitää valtuustoseminaaria yläkoulun tulevaisuudesta keskiviikkona 19.9.2018. Kuntaliiton asiantuntija Mari Sjöströmiä konsultoidaan asiantuntijana yläkouluselvityksen tekemisessä ja lakimies Minna Antilaa juristina mahdollisissa sopimusteknisissä asioissa. Myös ulkopuolisen konsultin käyttöä selvityksen tekemisessä harkitaan valtuustoseminaarin yhteydessä. Työryhmä kuitenkin totesi, että jos konsulttia käytetään, on valtuuston syytä miettiä tarkkaan hyötysuhdetta, koska valmistelu on jo nyt niin pitkällä ja suunnitelma valmistelun etenemisestä hyväksi todettu.

Honkanen kuvasi selvitystyötä opettajien näkökulmasta ja totesi, että koulun puolella suunnitelmia tehdään pedagogisista lähtökohdista oppilasmäärien pieneneminen huomioon ottaen. Jos tulevaisuutta suunniteltaisiin vain taloudellisista lähtökohdista, prosessi olisi hyvin erilainen. Opettajille on varattu lautakunnan päätöksellä lisää työaika suunnittelutyöhön. Lisäksi kaikki mahdollinen yhteissuunnittelu-aika sekä kiky- ja veso-aika kohdennetaan yläkoulun suunnittelutyöhön. Opettajat voivat koostaa ideoitaan myös verkossa olevalle peda.net -alustalle sekä koululla olevaan dokumenttiin. Koponen totesi, että opettajilla on realistiset käsitykset siitä, että yläkouluselvityksellä voi tulla olemaan vaikutuksia heidän työnkuvaansa ja tuntimääräänsä tulevaisuudessa. Hän heitti ilmaan ajatuksen, että jos valmiita pedagogisia malleja saadaan aikaiseksi, voisiko niitä kokeilla käytännössä.

Honkasen mukaan valinnaisaineet ovat kipukohtia tulevaisuuden suunnitelmissa yksikön pienuuden takia, mutta ne voi olla mahdollista järjestää huolellisella suunnittelulla. Ensimmäinen askel olisi valinnaisaineiden vähentäminen, mutta se olisi tehtävä niin, että mukana olisi edelleenkin aitoa valinnaisuutta. Suosituimmat valinnaisaineet tällä hetkellä ovat kotitalous, musiikki ja liikunta. Sen lisäksi valinnaisena voi opiskella kuvataidetta, saksaa ja ilmaisutaitoa.

Honkasen visioissa tietotekniikka voisi olla osana muita oppiaineita, jolloin erillistä tietotekniikkaa valinnaisaineena ei olisi. Äidinkielen, matematiikan ja ev. lut. uskonnon osalta voitaisiin ajatella eri

vuosiluokkien samanaikaisopetusta, mutta haasteita olisi ainakin erityisopetuksen järjestämisessä. Ortodoksiuskonto ja elämänkatsomustieto olisi ehkä yhdistettävissä samaan opetusryhmään, joka kattaisi kaikki yläkoululaiset. Etäopetuksen Honkanen näki ongelmallista, koska yläkouluikäinen ei pysty olemaan ilman valvontaa. Myöskään pedagogisesti asia ei ole ongelmaton. Tarvainen täydensi, että lisäksi tarvittaisiin kunta, joka suostuu järjestämään etäopetuksen. Honkasen mukaan erityisopetus on mietittävä vielä aivan erikseen.

Honkanen toivoi, että opettajille taataan työrauha suunnitteluun. Tarvainen lisäsi, että opettajien välillä hyvän yhteishengen säilyminen on tärkeää, jotta suunnittelutyö muun työn ohessa saadaan tehtyä parhaalla mahdollisella tavalla. Raatikainen muistutti, että opettajien näkökulmat ovat ensiarvoisen tärkeitä selvityksen tekemisessä, koska heillä on eniten asiantuntijuutta erityisesti pedagogisesta näkökulmasta.

Lipposen käsityksen mukaan oppilaat ajattelevat, että paras vaihtoehto olisi koulun säilyminen omassa kunnassa. Huolena on, että jos kunnassa ei ole yläkoulua, muuttaako Tervoon enää lisää lapsiperheitä ja säilyykö sen myötä alakoulukaan. Nuoret keskustelevat kouluasiasta keskenään ja osaavat miettiä asiaa monesta näkökulmasta, mutta heillä on helposti sellainen käsitys, että heitä ei kuunnella tai oteta tosissaan. Ryhmässä todettiin, että oppilaille pitää tarjota lisää mahdollisuuksia osallistua keskusteluun. Koululaiset ottavat mielellään kantaa, kun heille annetaan siihen tilaisuus.

Lipponen totesi, että ryhmäytyminen olisi varmasti mahdollista, jos koko porukka siirrettäisiin samaan kouluun, mutta jos oppilaat hajautettaisiin eri kuntiin, se olisi surullista kaverisuhteiden kannalta. Helpompi olisi kuljettaa opettajaa viereiseltä paikkakunnalta Tervoon kuin koko oppilasryhmä muualle. Tärkeää on, että ikäryhmä säilyisi kasassa. Honkanen lisäsi, että toisaalta oppilaat ovat yleensä aika mukautuvia muutoksiin.

Lipposen mukaan Tervossa järjestetään paljon kerhotoimintaa nuorten toimesta. Jos nuoret ovat koulussa toisella paikkakunnalla, ei todennäköisesti löydy aikaa ja jaksamista kerhojen järjestämiseen enää koulupäivän ja -matkan jälkeen. Kuosmanen jatkoi toteamalla, että myös yläkoulun mahdollisen lopettamisen vaikutus nuorisotilojen toimintaan herättää nuorissa huolta.

Järjestelmäasiantuntija Jani Nuutinen esitteli päivitetyt oppilasmääräennusteet, joissa on mukana laskelmat sekä Tervossa syntyneistä että Tervoon muuttaneista lapsista. Lapsimäärä tulee ennusteen mukaan säilymään jatkossakin niin matalalla tasolla, että yläkouluselvityksen tekeminen on perusteltua.

Ryhmä totesi, että nyt on ensisijaisen tärkeää selvittää, kuinka muut pienet kunnat järjestävät opetuksen. Raatikainen ja Honkanen suunnittelevat, kuinka tietoa muista kunnista kerätään. Viranhaltijat olivat sitä mieltä, että selvityksen etenemisestä kannattaa tiedottaa sitä mukaa kun lisätietoa karttuu, muttei ole tarkoituksenmukaista saattaa julkiseen keskusteluun keskeneräisiä suunnitelmia.

Ryhmässä puhuttiin myös kuntalaiskeskustelusta, joka on ollut vilkasta erityisesti sosiaalisessa mediassa. Keskusteluun toivottiin kärsivällisyyttä, jotta selvitystyön tekijöillä olisi rauha tehdä työtään. Viranhaltijat eivät näe sosiaalista mediaa itselleen luontevana keskustelualustana. eRaatiä pidettiin mahdollisena vaihtoehtona kuntalaisten mielipiteiden kartoittamisessa. Lisäksi kannatusta sai uuden kuntalaistilaisuuden järjestäminen siinä vaiheessa, kun selvitystyö on tuottanut uutta tietoa suhteessa edelliseen kuntalaistilaisuuteen.

Muistion vakuudeksi,

Touko Raatikainen